

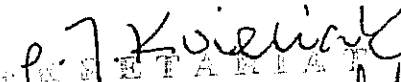
Warszawa, dnia 02.06. 2011 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

BM-1-041-235/11/4

DSP - II - 071-19/11

dot. BPS/DSK - 043-3627/11

 RZECZPOSPOLITA POLSKA
 Biura Prac Senackich
 Wydział do spraw Organizacji i Kwalifikacji
 nr 5575 podpis

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W związku z oświadczeniem złożonym przez Pana senatora Grzegorza Czeleja na posiedzeniu Senatu w dniu 28 kwietnia 2011 r., w sprawie wdrożenia tzw. protokołu elektronicznego oraz nagrywania przebiegu rozprawy przez strony, uprzejmie informuję.

Nowa postać protokołu z posiedzenia jawnego została wprowadzona ustawą z dnia 29 kwietnia 2010 r. (Dz. U. Nr 108, poz. 684) nowelizującą Kodeks postępowania cywilnego. W aktualnym stanie prawnym obowiązuje zasada utrwalania przebiegu posiedzenia jawnego za pomocą urządzeń i środków technicznych umożliwiających rejestrację dźwięku albo obrazu i dźwięku. Jednakże, w każdym przypadku, gdy sporządzenie zapisu fonicznego lub audiowizualnego nie jest możliwe, protokół jest utrwalany wyłącznie w postaci pisemnej. Z uwagi na to, że nowa postać protokołu będzie wdrażana sukcesywnie w ramach poszczególnych okręgów sądów apelacyjnych, w najbliższych latach będą stosowane obie postacie protokołu.

Aktualnie finalizowane są prace legislacyjne nad projektami aktów wykonawczych, koniecznych do wdrożenia protokołu elektronicznego. Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało projekt rozporządzenia w sprawie zapisu dźwięku albo obrazu i dźwięku z przebiegu posiedzenia jawnego. Określa ono rodzaje urządzeń

służących do utrwalania dźwięku albo obrazu i dźwięku z rozprawy, sposób sporządzania zapisów, identyfikacji osób sporządzających zapis, udostępniania oraz przechowywania zapisów. Ponadto prowadzone są prace legislacyjne nad nowelizacją rozporządzenia w sprawie archiwizacji akt spraw sądowych oraz Regulaminu urzędowania sądów powszechnych, w celu dostosowania tych aktów prawnych do nowego systemu protokołowania.

Zakończyły się również procedury przetargowe, których przedmiotem była dostawa, instalacja i wdrożenie systemu do wizyjnej i wielokanałowej fonicznej rejestracji rozpraw sądowych wraz z możliwością przeprowadzania i rejestracji wideokonferencji na salach rozpraw w sądach okręgowych. System ten będzie obejmował urządzenia techniczne, oprogramowanie i lokalne systemy informatyczne (oprogramowanie aplikacyjne oraz lokalną infrastrukturę serwerową) obsługujące proces rejestracji nagrania i zarządzania utworzonymi w jej wyniku protokołami elektronicznymi (Specyfikacja istotnych warunków zamówienia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonym w trybie przetargu ograniczonego na dostawę i wdrożenie systemu cyfrowej rejestracji przebiegu rozpraw sądowych w sądach powszechnych. Znak sprawy: BDG-II-3711-01/11, BDG-II-3821-01/10).

W ciągu najbliższych kilku miesięcy wszystkie sądy apelacyjne i sądy okręgowe w Polsce zostaną wyposażone w sprzęt oraz oprogramowanie niezbędne do sporządzania protokołów w postaci elektronicznej. Liczba jednostek sądowych objętych tymi działaniami wynosi 56, w tym 11 sądów apelacyjnych i 45 sądów okręgowych. W ramach sądów apelacyjnych zostanie wdrożony system do wielokanałowej, fonicznej rejestracji rozpraw sądowych, który obejmie łącznie 56 sal rozpraw. Natomiast w sądach okręgowych będzie wprowadzony system pozwalający nie tylko na wielokanałową, foniczną rejestrację rozpraw sądowych, ale umożliwiającą również utrwalenie wizji oraz przeprowadzanie i rejestrowanie wideokonferencji. System ten zostanie wdrożony w 290 salach rozpraw. Zakończenie I etapu projektu, polegającego na zapewnieniu warunków technicznych, przewiduje się zgodnie z umową na październik 2011 roku. Reformą, jako pierwsze, zostaną objęte sądy apelacji wrocławskiej i gdańskiej.

Odnosząc się do kwestii nagrywania przebiegu posiedzenia przez same strony i uczestników należy wskazać, że Kodeks postępowania cywilnego nie zawiera unormowania analogicznego do art. 358 Kodeksu postępowania

karnego. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli nie przemawia przeciw temu wzgląd na prawidłowość postępowania, sąd na wniosek strony wyraża zgodę na utrwalenie przez nią przebiegu rozprawy za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk. Oznacza to, że realizacja uprawnienia strony lub uczestnika postępowania cywilnego w zakresie nagrywania rozprawy nie wymaga uprzedniej zgody sądu rozpoznającego sprawę.

Wskazane jest jednak, aby uczestnik uprzedził sąd i inne osoby uczestniczące w posiedzeniu, o zamiarze rejestrowania jego przebiegu. Jak pokazuje doświadczenie zachowanie osób świadomych tego, że są nagrywane, różni się od zachowania osób, które takiej świadomości nie mają. Niewiedza sądu w tej kwestii może prowadzić do mylnej oceny złożonych zeznań. Ponadto, brak informacji o zamiarze nagrywania posiedzenia może w praktyce skutkować rejestrowaniem posiedzeń odbywających się przy drzwiach zamkniętych. Pozostawałoby to w sprzeczności z celem przepisu art. 153 § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego, który przewiduje, że sąd z urzędu zarządza odbycie całego posiedzenia lub jego części przy drzwiach zamkniętych, jeżeli publiczne rozpoznanie sprawy zagraża porządkowi publicznemu lub moralności lub jeżeli mogą być ujawnione okoliczności objęte ochroną informacji niejawnych. Sąd może zarządzić odbycie posiedzenia przy drzwiach zamkniętych również na wniosek strony, jeżeli podane przez nią przyczyny uzna za uzasadnione lub jeżeli roztrząsane być mają szczegóły życia rodzinnego

Wyrażam przekonanie, że powyższa odpowiedź wyjaśnia wątpliwości sformułowane w oświadczeniu Pana senatora Grzegorza Czeleja.

2 *porozumieniem*
upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Grzegorz Waleko
PODPREKSIESTA SZTANU